

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין פה.

עין משפט נר מצוה

מן א מיי פ"ג מהל'
עירובין הלכה כג
טוש"ע א"ח סי' שטו סעיף
ב:
ז ב מיי שם הלכה ז'
טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל

בור (שאין) [שבין] שתי
חצירות, מופלג מכותל
זה בארבעה ומכותל זה
בארבעה, והבור באמצע
הסימטא. זה מוציא זיו כל
שהוא ומכלא זה מוציא
זיו כל שהוא ומכלא. ורב
יהודי דידה אמר אפי'
קניא, דיי לו. אמר אביי
הא דרב יהודי דשמואל
היא, דאי דרב הא אמר רב
אין אדם אוסר על חברו
דרך אויר ואפי' קניא לא
צריך. ורייק מיהא דאמר
שמואל היא. זה מוציא
זיו כל שהו ומכלא.
טעמא דאפי' זיו הא לא
אפי' זיו אסור למלאות.
מאי טעמא חבירו שיש
לו רשות באויר האי
סטא אוסר עליו, ש"מ
אדם אוסר על חברו
דרך אויר. ורייקין לרב
מיהא דאמר שתי חצירות
ושלש חורבות ביניהן, זה
משמש (לה) בסמוך לו
על ידי וריקה וזה משמש
בסמוך לו על ידי וריקה.

בור שבין שתי חצירות מופלגת מכותל זה ד' ב'. פירש נקונטרס
שיש בין שתי חצירות כעין מצוי קטן ואין לוירין פתוחין לו
והבור באותו הפסק זה מוציא זיו כל שהוא עד לצור וממלא דרך חלונו
וכן זה דכיון דמופלגת ד' לא שלטי ציה לאסור זה על זה ומשום
שיהא רשות לשיניהן צמצוי נמי
ליכא שאין לוירין פתוחין לו לאלת
ולצא בגגל ואין משתמשין צו אלא
דרך אויר וצדן הוא דלפילו זיו נמי
לא ניבעי אלא משום היכר בעלמא
שלא ישמשו צרשות אחרת של שנים
בלא עירוב מש"ה מתקני הכא
פורתא ולרב על לריך שום תיקון
לאין אדם אוסר על חצירו דרך אויר
ורש"י דאמר רב נחמן אמר שמואל גג הסמוך
לרשות הרבים צריך סולם להחירו
דילמא כדרב פפא אלא מוציא זיו
כל שהוא ומכלא וזה מוציא זיו כל שהוא
ומכלא טעמא דאפי' הא לא אפי' אמרינן
אדם אוסר על חברו דרך אויר ורב מהיכא
אילימא מהא א שתי גזוזמראות זו למעלה
מזו עשו מחיצה לעליונה ולא עשו מחיצה
לתחתונה שתיהן אסורות עד שיערבו ו אמר
רב הונא אמר רב לא שנו אלא בסמוכה
אבל במופלגת ארבעה עליונה מותרת
ותחתונה אסורה דלמא שאני הכא דכיון
דלוה בוריקה ושלישול ולוה בשלישול
להודיה בלוה בוריקה ולוה בפתח דמי אלא
מהא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב
אמר רב = שני בתים ושלש חורבות ביניהם
זה משתמש בסמוך שלו על ידי וריקה
וזה משתמש בסמוך שלו על ידי וריקה
והראמצי

צור שבין שתי חצירות מופלגת מכותל זה ד' ב'. פירש נקונטרס
שיש בין שתי חצירות כעין מצוי קטן ואין לוירין פתוחין לו
והבור באותו הפסק זה מוציא זיו כל שהוא עד לצור וממלא דרך חלונו
וכן זה דכיון דמופלגת ד' לא שלטי ציה לאסור זה על זה ומשום
שיהא רשות לשיניהן צמצוי נמי
ליכא שאין לוירין פתוחין להצר לאלת
ולצא בגגל ואין משתמשין בכך אלא
דרך אויר. וצדן הוא דזיו נמי לא
ליבעי אלא משום היכר בעלמא שלא
ישמשו צרשות אחרת של שנים בלא
עירוב משום הכי מתקני הכא פורתא
ודכותה אחרת רב טעמא דצב צפרק
הזורק (דף ק:) ספינה רב הונא אמר
מוציא קניא זיו כל שהוא וממלא
ומוקמינן לה התם דלזיו אלא היכר
בעלמא דלא ליימי לטלטולי מוכרמלית
אחרת לרה"י ויס לגבי מילי ס"ל
ללא כרמלית היא אלא קרקעיתא
אכל אוירא דמיא מקום פטור הוא
דמיא כמאן דליתנהו דמו: אפי'ו
קניא. דלא מיכר כולי האי שרי:
והא דרב יהודה. דבעי תיקון כל
שהוא: דשמואל היא. משמואל רביה
גמר לה דלריך תיקון קלת: דאי
דרב. דהוה נמי רביה מיניה לא
גמר לה דהא אין אדם אוסר על
חצירו בתשמיש מופלג כזה שצריך
לזרוק לני צאיר ד' טפחים ואפילו

(א) [לקמן פת. ג] (ב) [לעיל
פת. א] (ג) [לקמן פת. א]:
(ד) [לקמן פת. א] (ה) [לקמן
דף פו. א] (ו) [דף פו. א] (ז)
ע"כ:

הגהות הב"ח
(א) הש"י ד"ה צור וכו'
דמופלג ארבע' הוי:
(ב) ד"ה אלא בסמוכה וכו'
אלא בהמשכה דמתן:
(ג) תוס' ד"ה שני וכו' ואינו
רגיל במצייה וזלך:

גליון הש"ס
גמ' א"ל אביי ל"ה"ה הא
ד"ה"ל דשמואל היא. לעיל
דף ז ע"ה יבמות דף י"ח
ע"ה כמותו דף י"ב ע"כ:

הצור להצר מציאין דרך מלמעלה מ"י דהוי מקום פטור דלאמרינן
בשמעתין בשני בתים משני נדי רשות הצידי דמותו לזרוק מזה לזה:
ד"למא בדרב פפא. בזומתא וסודרה מעיקרא סלקא דעתיה
דאיידי צמטאות ככדים דלותן אין רגילין להתקרב
לבתים דמשמשין בגג ע"י וריקה כגון אותם משפילין משאות
בנקלות על כתפיהם וכשרוצים לכחף מכתפיהם על הגג ויש הפסק
ד' מן האויר ולגג ומשני בזומתא וסודרה שהוא דבר קל ורגילין
להתקרב לכותל ולא היו דרך אויר:

שני בתים ושליש חורבות ביניהם. פירש נקונטרס שאין לחורבות
בעלים אלא בני הבתים האלה משמע דלכד דלס ד' להם
בעלים דאוסרין אותן הבעלים על בני הבתים אע"ג דאינם אוסרין
את החצר ואת המצוי שפתוחין להם דק"ל כרבי יהודה דצית התבן
אינו אוסר ובפירקין א נמי פסקין כר"ש דלמר דירה בלא בעלים לא
שמה דירה מכל מקום בתוכה מיהא אסור לטלטול ובסוף הדר (נעיל
דף ע"ד.) פירש כן בדיהא גבי דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחורבה
שיאנה והרי רשות אחרת היא שיש לה בעלים וצמצוי לא נשתתפה
שאינה אוסרת כדמניא לעיל א אינה אוסרת אלא מקום דירה בלבד
דהיינו מקום פיתא או מקום לינה והא דשרינן הכא להשתמש בסמוך
לו אע"ג שיש לחצירו כמו כן חלק בה אינו אוסר על זה כיון שגם לזה
יש חלק בה דשניהם שותפים בשלשתן ואינם אוסרין זה על זה
את הסמוכים כיון דהוי לזה תשמישו צנחא ולחצירו צקשה ובשתי
גזוזמראות דסוף פרקין עשו לתחתונה סילקו נפשייהו מעליונה ואין
אוסרין את העליונה אף על פי שעשו אותה צנחא ויש להם
חלק בה ואין נכתיב לר"י לעשות דירה בלא בעלים דירה לחלואין
לאסור לטלטול בתוכו ואור"י דהא דאמרינן בסוף הדר דילמא אתי
לאפוקי מאני דבתים לחורבה מיירי בחורבה הפתוחה לצית ומיירי
שאותו בית פתוח לצד אחר ואינו רגיל צמצוי א ולכך אין המצוי
ניתר בלתי וקורה משום צית אלא משום חורבה ומיירי שפיר
הכא בחורבות שיש להם בעלים וכיון דלא דיירי בהו לא אסרי:
לימא

קניא לא לריך. ודשמואל מהיכא. מאיזו מימרא דשמואל סלקא
דעתיה דלא לריי למשמש דרב יהודה מדשמואל גמר לה. סלקא דעמך
השתא דכי שמעה אציי להא דרב יהודה מילתא באנפי נפשיה שמעה
אמר רב יהודה צור שבין שתי חצירות מופלגת ארבעה מכאן ומכאן זה
מוציא קנה כל שהוא וממלא וכו' ולא שמעה בדיהא הא דשמואל דאי
עלה דהא דשמואל דזיו כל שהוא שמעה אציי להא דרב יהודה מאי
צביצי לן דשמואל מהיכא הא הכא אשמעינן שמואל בדיהא דבעי
תיקון: לריך סולס קבוע. ואי לא בני רה"ר אסרי עליה דרך אויר
שאין גג זה רצו לתשמישן אלא"כ וזרקין עליו שום דבר דסתם רה"ר
איכא חפוי סמוך לכתלים ומתרחקים על כרחן: דילמא כדרב
פפא. שתשמיש גמור הוא להן בזומתא וסודרה [פד]: אלא מהא ב'.
דאציי שמעה לרב יהודה אגילתיה דשמואל והכי קאמר אציי הא
דבעי רב יהודה קניא משמואל גמר לה דבעי תיקון ואתא לאשמעינן
דשמואל רביה לאו זיו דוקא אמר דכיון דלא בעי זיו ד' דהא זיו
כל שהוא אמר יליף רב יהודה מיניה דה"ה לקניא: ודרב מהיכא.
שמעינן דאין אדם אוסר על חצירו דרך אויר: אלא צמטובה. שאין
עליונה משוכה מכנגד התחתונה צמטן הכותל ד' טפחים ואע"ג
דגבוהה ממנה עשרה רב טעמיה דלמר [פג]: לזה בשלשול ולזה צוריקה
שניהן אסורין דתשמיש דשלשול צוריקה חשיב תשמיש אכל צמטובה
מכנגדה ד' כיון דאין לתחתונה כאן אלא תשמיש מופלג צמטן זהו
אויר ולאו תשמיש הוא. לא מנינו לשון הפלגה בש"ס בגבוהה אלא
משוכה כדמתן צמטותין [שס] צד"א צמטובה כו': שאני הכא דיון דלוה.
צוריקת אויר צוריקת גובה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה שמשלשל
דלי לים: גלוה צמטן וזה צוריקה דמי. אכל גבי צור דשנייהן שון
בהפלגה לעולם אימא לך דאסרי: וג' חורבות ציניהן. מחיצות פרוצות
זו לזו ואין צדן דוירין ואין להן בעלים אלא בני הבתים האלו ויש
חלונות צבתים פתוחין לחורבה: זה משמש. בחורבה הסמוכה לו
דרך חלונות ע"י וריקה הואיל ואין לו זה תשמיש גמור בחול שאין
לה פתח פתוח לה אלא חלון אין פירצת המחיצה אוסרת ומותר
להשתמש בכולה והוא אינו יכול להשתמש דרך חלון למרחוק אלא
ע"י וריקה וחצירו אינו אוסר עליו ואע"פ שמשמש בה בחול צוריקה חצירו
איר שאין לו עליו תשמיש אלא ע"י אויר אכל צמטובה לחצרו לא שמש
אפילו צוריקה הואיל ויש לחצרו זה תשמיש נוח בשלשול סמוך לחלונו:

ואמנעי